

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецької області, 87515, тел. (0629) 52-53-94

www.ssb.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001504

№ _____

На № _____

від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Дніпро

«16» листопада 2024 року

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБ України в Донецькій та Луганській областях капітан юстиції Терехович Роман Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження, зареєстрованого в Єдиному реєстрі досудових розслідувань 30.04.2024 за № 22024050000001297 за попередньою правовою кваліфікацією за ч. 3 ст. 111¹ КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні злочину, відповідно до ст. ст. 2, 40, 36, 42, 111, 112, 276, 277, 278 КПК України, –

П О В І Д О М И В:

Вялковій Ірині Олександрівні, 19.08.1980 року народження, громадянці України, уродженці міста Маріуполь Донецької області, раніше не судимій, яка має вищу освіту, зареєстрованій за адресою: Донецька область, місто Маріуполь, вулиця Сеченова, будинок 47, квартира 9,

про те, що вона – громадянка України, підозрюється у колабораційній діяльності, а саме у впровадженні стандартів освіти держави-агресора в закладах освіти, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 111¹ КК України.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН), до складу якої входять Україна, Російська Федерація та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН усі Члени вказаної організації утримуються у своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної

незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103 про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав і резолюціями: від 16.12.1970 № 2734 (XXV), що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки; від 21.12.1965 № 2131 (XX), що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав і про обмеження їх незалежності і суверенітету від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), що містить визначення агресії, визначено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію або втручання у будь-якій формі або з якої б то не було причини у внутрішні і зовнішні справи інших держав. Закріплені обов'язки держав утримуватися від: збройної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації; надання сприяння, заохочення або підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на своїй території навчання, фінансування і вербування найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – Україна.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада УРСР проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки у межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою. Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде

використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Всупереч вказаним нормам Президент Російської Федерації, а також інші представники влади Російської Федерації, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї ООН від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV), від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та військовий конфлікт проти України.

З цією метою 22.02.2022 Президент Російської Федерації підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації.

У цей же день Президент Російської Федерації, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації звернення про використання Збройних Сил Російської Федерації за межами Російської Федерації, яке було задоволено.

Керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей 23.02.2022 звернулися до Президента Російської Федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки».

Президент Російської Федерації 24.02.2022 оголосив про своє рішення почати військову операцію в Україні, після чого був відданий наказ на вторгнення підрозділів Збройних Сил Російської Федерації на територію України.

Після цього, 24.02.2022 на виконання вищевказаного наказу військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації шляхом збройної агресії, незаконно вторглися на територію України через лінію державного кордону України, розташовану в Автономній Республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Київській, Сумській, Чернігівській та інших областях та шляхом застосування зброї здійснили напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, житлові масиви та інші цивільні об'єкти, а також здійснили окупацію частини території України, чим вчинили дії на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується до теперішнього часу та призводить до тяжких наслідків.

Указані дії супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктах, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права.

Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також усупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами, є окупацією частини території суверенної держави Україна і міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

24 лютого 2022 року Указом Президента України № 64/2022 у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до п. 20 ч. 1 ст. 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, який продовжено на 90 діб Указом Президента України Володимира Зеленського № 4024-IX від 29.10.2024, *тобто до 08.02.2025 до 05 години 30 хвилин*.

У ході досудового розслідування встановлено, що громадянка України **Вялкова Ірина Олександрівна**, 19.09.1980 року народження, до 24.02.2022 займала посаду заступника декана з навчальної роботи факультету філології та масових комунікацій, є кандидатом наук із соціальних комунікацій, доцентом соціальних комунікацій у Маріупольському державному університеті, розташованому за адресою: проспект Будівельників, 129а, м. Маріуполь, Донецька область, 87500, яку 24.06.2022 було звільнено наказом ректора Маріупольського державного університету Миколи Трофименка.

Більш точну дату в ході досудового розслідування встановити не вдалось, але не пізніше 02 серпня 2022 року, громадянка України **Вялкова Ірина Олександрівна**, 19.09.1980 року народження, перебуваючи на території міста Маріуполя Донецької області, будучи обізнаною, що в Україні введено воєнний стан, свідомо, через власні переконання та стійкі проросійські погляди, керуючись ідеологічними та корисливими мотивами, добровільно почала співпрацювати з окупаційною владою Російської Федерації, та працевлаштувалась до створеного окупаційною владою так званого «Федерального государственного бюджетного образовательного учреждения высшего образования «Маріупольского государственного университета имени А.И. Куинджи», так званої «Донецкой народной республики», розташованого за адресою: Донецька область, місто Маріуполь, проспект Будівельників, 129а, в якому обійняла посаду, пов'язану з організацією освітнього процесу та

впровадженням стандартів освіти держави-агресора, а саме: «декана факультета філології і масових комунікацій МГУ імені А.І. Куинджи, днр», (за вказаним фактом обвинувальний акт спрямовано до суду 28.09.2023).

У подальшому через прихильність та проявлену лояльність, зокрема схвалення проросійських ідей по імплементації наукового процесу так званого «Міністерства освіти і науки Донецької народної Республіки» та «Міністерства науки і вищого освіти РФ», не пізніше квітня 2024 року (більш точну дату в ході досудового розслідування не встановлено) громадянку України **Вялкову Ірину Олександрівну**, 19.09.1980 року народження, *призначено на посаду «проректора зі стратегічного розвитку» так званого ФГБОУ ВО «Маріупольського державного університету ім. А.І. Куинджи».*

Встановлено, що згідно з наказом Міністерства освіти і науки Донецької народної республіки № 424 від 14.06.2022 процес реєстрації так званого «Маріупольського державного університету ім. А.І. Куинджи», як юридичної особи на території так званої «Донецької народної республіки», завершено. Навчальний заклад прийнятий до відання так званого «Міністерства освіти і науки Донецької народної Республіки».

На вказаній посаді, як «проректор зі стратегічного розвитку» Вялкова Ірина Олександрівна організувала освітній процес за стандартами освіти держави-агресора відповідно до вимог Федерального Закону «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012, Федерального Закона «Об особенностях правового регулирования отношений в сферах образования и науки в связи с принятием в Российскую Федерацию Донецкой народной Республики, Луганской народной Республики, Запорожской области, Херсонской области и образованием в составе Российской Федерации новых субъектов – Донецкой народной Республики, Луганской народной Республики. Запорожской области, Херсонской области и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации» от 14.02.2023, Положения о Министерстве образования и науки рф, утвержденного постановлением Правительства российской федерации от 3 июня 2013 года № 466 (Собрание законодательства российской федерации, 2013, № 23, ст. 2923; № 33, ст. 4386; № 37, ст. 4702; 2014, № 2, ст. 126; № 6, ст. 582; № 27, ст. 3776; 2015, № 26, ст. 3898; № 43, ст. 5976; 2016, № 2, ст. 325; № 8, ст. 1121; № 28, ст. 4741), и пункта 17 Правил разработки, утверждения федеральных государственных образовательных стандартов и внесения в них изменений, утвержденных постановлением Правительства Российской Федерации от 5 августа 2013 года № 661, Приказа Министерства науки и высшего образования рф и Министерства просвещения рф от 05.08.2020 № 885/390 «О практической подготовке обучающихся», Порядка приема на обучение по образовательным программам высшего образования – программам бакалавриата, программам специалитета, программам магистратуры, утвержденного Приказом Министерства науки и высшего образования Российской Федерации от 21 августа 2020 года № 1076 «Об утверждении Порядка приема на обучение по образовательным программам высшего образования – программам бакалавриата, программам

специалитета, программам магистратуры» (зарегистрировано в Минюсте России 14 сентября 2020 года № 59805) (далее – Порядок приема); Приказа Министерства науки и высшего образования Российской Федерации № 38 «О внесении изменений в Порядок приема на обучение по образовательным программам высшего образования - программам бакалавриата, программам специалитета, программам магистратуры, утвержденный приказом Министерства науки и высшего образования Российской Федерации от 21 августа 2020 года № 1076» (зарегистрировано в Минюсте России 16 марта 2021 года № 62761) та інших освітніх програм та стандартів держави-агресора.

ФГОС высшего образования – обязательны к применению всеми имеющими государственную аккредитацию вузами рф. В соответствии с Федеральным законом от 29.12.2012 № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» определено, что образовательные организации высшего образования, в отношении которых установлена категория «федеральный университет» – «Мариупольский государственный университет имени А.И. Куинджи», имеет такой статус или «национальный исследовательский университет», а также федеральные государственные образовательные организации высшего образования, перечень которых утверждается указом Президента Российской Федерации, вправе разрабатывать и утверждать самостоятельно образовательные стандарты по всем уровням высшего образования. Требования к условиям реализации и результатам освоения образовательных программ высшего образования, включенные в такие образовательные стандарты, не могут быть ниже соответствующих требований федеральных государственных образовательных стандартов.

Відповідно до вимог статті 1 частини 1 Закону України «Про освіту» мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

Частиною 2 статті 1 Закону України «Про освіту» передбачено, що заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про освіту» освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства.

Статтею 10 Закону України «Про вищу освіту» визначено, що стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», заклади вищої освіти мають право самостійно вирішувати питання складу та

змісту навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням вимог законодавства. Основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (програма навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті). Програма навчальної дисципліни, передбачена п. 12 ч. 3 ст. 34 та ч. 7 ст. 35 Закону України «Про вищу освіту», є одним із складників робочої програми.

Робоча програма навчальної дисципліни має затверджуватись у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти, або кафедрою, що відповідає за викладання відповідної дисципліни, групою забезпечення освітньої програми або іншим органом (посадовою особою), визначеним закладом вищої освіти.

Вялкова Ірина Олександрівна, входила до складу «учебно-методической комиссии», яка погоджувала «РАБОЧУЮ ПРОГРАММУ» производственной практики (научно-исследовательской работы) по «Мариупольському державному університету імені А.І. Куинджи» по напрямку підготовки 42.04.02 Журналістика, програма підготовки: Магістратура, форма навчання: заочна, яка розроблена на основі ГОС ВПО по напрямку підготовки 42.04.02 Журналістика, «Порядка організації навчального процесу в Мариупольському державному університеті», затвердженого наказом МГУ від 08.07.2022 № 45 і «Положення про практику студентів, освоюючих основні освітні програми вищого професійного навчання Мариупольського державного університету», затвердженого рішенням Ученого ради МГУ від 05.08.2022 (протокол № 1) і введеного в дію наказом МГУ від 08.08.2022 № 72. Указана програма затверджена проректором М.В. Макаренком.

Крім цього, Вялкова І.О. входила до складу «учебно-методической комиссии», яка погоджувала «РАБОЧУЮ ПРОГРАММУ» навчальної практики по «Мариупольському державному університету імені А.І. Куинджи» по напрямку підготовки 43.03.02 Журналістика, програма підготовки: Бакалавріат, форма навчання: очна/заочна, яка розроблена на основі ГОС ВПО по напрямку підготовки 43.03.02 Журналістика, «Порядка організації навчального процесу в Мариупольському державному університеті», затвердженого наказом МГУ від 08.07.2022 № 45 і «Положення про практику студентів, освоюючих основні освітні програми вищого професійного навчання Мариупольського державного університету», затвердженого рішенням Ученого ради МГУ від 05.08.2022 року (протокол № 1) і введеного в дію наказом МГУ від 08.08.2022 № 72. Указана програма затверджена Першим проректором Д.В. Адамовим.

У період з 16.10.2022 до 19.10.2022 на підставі наказу від 14.10.2022 № 970 так званого «Міністерства освіти та науки донецької народної республіки об навчанні професорсько-преподавального складу освітніх організацій вищої освіти донецької народної республіки в Федеральному державному бюджетному освітньому закладі вищої освіти «Донецький державний технічний університет»» громадянка України Вялкова І.О. проходила навчання в «Донецькому державному технічному університеті» у м. Ростов-на-Дону, з метою підвищення кваліфікації «по додатковій професійній програмі».

Так, 25 березня 2024 року за участі «проректора по стратегічному розвитку» Вялкової І.О. проведено регіональний навчальний форум на тему «Актуальні проблеми інтеграції нових регіонів в Російську Федерацію: економічні, управлінські та правові аспекти». На форумі підняті такі питання, як складності інтеграції на прикладі Маріуполя, відсутність градообразуючих підприємств та висловив надії на розробку нових рішень, які дозволять донецькій народній республіці не просто інтегруватися в склад російської федерації, а й відродити економічний потенціал регіону.

Також Вялкова І.О. прийняла участь 27 травня 2024 року в заході у форматі «круглий стіл» на тему: «Герої Росії» в межах курсу «Основи російської державності».

Проректор по стратегічному розвитку МГУ імені А.І. Куинджи Вялкова І.А. виступила з привітальною мовою та зазначила, що «історія – це одна з найважливіших дисциплін в освітній програмі та наш громадянський обов'язок – знати, цінувати та шанувати доблесну пам'ять своєї Батьківщини», що підтверджує активну позицію Вялкової І.О. у підтриманні з її боку окупаційної влади на окупованій території та сприяння їй у впровадженні стандартів освіти держави-агресора в університеті.

Таким чином, громадянка України Вялкова Ірина Олександрівна, 19.08.1980 року народження, підозрюється у колабораційній діяльності, а саме у впровадженні стандартів освіти держави-агресора в закладах освіти, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 111¹ КК України.

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції

Роман ТЕРЕХОВИЧ

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор у кримінальному провадженні –
Заступник керівника
Донецької обласної прокуратури

Вікторія ТКАЧУК

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрювана _____

Захисник _____ (_____)

«__» год. «__» хв. «__» _____ 2024 року

Повідомлення про підозру вручив та права роз'яснив:

**Старший слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
капітан юстиції**

Роман ТЕРЕХОВИЧ

«16» листопада 2024 року